

CĂTĂLINA GALER

Prima și ultima îmbrățișare

Diaspora prin ochii unui copil

Una dintre cele mai importante
și mai puțin povestite experiențe
ale României contemporane.

CĂTĂLIN STRIBLEA

*Părinților și surorii mele,
cu recunoștință și dragoste.*

*Pentru toți cei care au iubit
de la distanță.*

*Pentru fiecare părinte care
nu s-a ales niciodată pe sine
și pentru fiecare copil care
a învățat de mic să fie mare.*

*Pentru cei care au plecat,
dar au rămas aproape.*

Pentru România.

Cu patru ore înainte

– Maria, vino, e gata masa!

Am închis repede caietul. În clasa a cincea, matematica era un chin și mă bucuram că mama mi-a întrerupt suferința. Dar știam și că cina care urma nu e ca oricare alta. Am pus capacul stiloului încet, foarte încet, ca în clasă, când trăgeam de timp până să ies la tablă. Am făcut o pauză, am inspirat adânc și m-am îndreptat spre bucătărie.

Pe hol, i-am văzut gențile pregătite: erau doar două, și nu foarte mari. Știam că o să plece. Chiar în seara asta trebuia să vină cineva, un domn pe nume Ilie, s-o ia din fața blocului. Am mai trecut prin asta și în urmă cu doi ani, când a plecat tata. Atunci, am rămas cu mama de mână, în pragul ușii, urmărindu-l cum cobora scările în fugă, cu o geantă goală pe umăr, și i-am spus doar:

– Să-mi aduci un CD-player și gume de mestecat, da?

– Da, da, îți aduc. S-o ascuți pe mama și să nu te mai cerți cu Elena.

Și cu asta, a dispărut. Nu l-am mai văzut de atunci. Am rămas de mână cu mama. Încă n-am CD-player și nici gume de mestecat din străinătate. Tatei îi scriu scrisori și ne auzim o dată pe săptămână la telefon. Aici, a fost inginer și profesor. Acolo, muncește pe șantier. Ne mai trimite, când și când, câte-un pachet și scrisori. Dar nu l-am mai strâns în brațe de doi ani. Am multe jucării pe care trebuie să le repare și am spart și două bibelouri pe care trebuie să le lipească. N-am vrut să le arunc, dar mama s-a supărat oricum pe mine. Când mi-e dor de el, mă mai uit la pozele din album. Și mi-e tare dor. I-am decupat fața dintr-o poză și o țin în penar, ca să mă mai uit la el la școală. E singura fotografie în care zâmbește, în rest pare serios, chiar dacă atunci când e cu mine nu e deloc așa.

Iar acum pleacă ea, pleacă mama, omul care a fost cu mine în tot acest timp fără el. Suntem cele mai bune prietene. Dormim împreună și facem totul împreună. Abia are când să vorbească cu altcineva, pentru că eu am tot timpul ceva să-i spun și o ameteșc cu poveștile mele de la școală. Nu vreau s-o împart cu nimeni.

E prietena mea cea mai bună și n-am încredere în nimeni altcineva cum am în ea. Îi spun totul, nu avem secrete, și îmi place atât de mult cum se bucură când vin acasă cu câte o notă bună în carnet.

În seara asta, masa era pregătită la fel de frumos ca de fiecare dată, cu mușama colorată, cu tacâmurile puse pe șervețel. Mama ne spunea tot timpul că e important nu doar ce mănânci, ci și cum o faci, mai ales că suntem

două fete. Doar că acum era ceva ciudat. Aveam ciorbă, tocăniță, pizza, clătite și gogoși. Prea multe feluri de mâncare pentru o zi obișnuită de joi. De obicei, aveam atâtea bunătăți doar duminică – și nu toate în aceeași zi. Într-o duminică făcea clătite cu dulceață și brânză, în alta pregătea gogoși, iar în alta, plăcinte. Dar de data asta masa era plină ochi. Prea multe duminici adunate într-o singură zi de joi.

– Mănâncă, Măriuța, ce vrei tu. Ți-am făcut tot ce-ți place.

Asta mi s-a părut și mai ciudat. Înainte ar fi insistat să iau măcar o lingură de ciorbă. Nu mă dau pe spate după ciorbe, mi se par plictisitoare, mai ales cu chestiile alea verzi care plutesc la suprafață. Bleah!

– Să fiți cuminți și să nu vă certați. Maria, tu s-o asculți pe Elena, și tu, Elena, fii bună cu ea, că e mai mică și n-are minte, a spus mama.

– Ba am minte, am ripostat scoțând limba la Elena, să-i fac în ciudă că pe ea n-o alintă mama așa de tare.

– Ba n-ai, a zis ea. Și să nu mai faci atâtea figuri. Ascultă ce spune mama.

– Elena, te rog, nu acum, lasă, a spus mama reușind să întrerupă cearta care amenința să vină, odată scânteia aprinsă.

Elena și-a dat ochii peste cap.

E sora mea mai mare. Șase ani ne despart. Ne înțelegem bine, dar nu chiar tot timpul. Sau ne certăm, dar nu chiar tot timpul. Mă enervează că nu mă ia nici odată cu ea afară, nu mă invită cu prietenele ei, nu

mă lasă să-i probez hainele și nu mă bagă în seamă. Mereu mă evită când ne vedem pe afară. Mama o mai obligă să mă ia în grupul ei de prietene, câteodată asta e o condiție ca să poată ieși afară. Mă bucur totuși că e sora mea, pentru că se pricepe mai bine decât mine la matematică și mă mai ajută, dar nu mereu. Are un fel nesuferit de-a mă ajuta. Mereu îmi cere să-i aduc demonstrații, nu mă ajută decât dacă vede că am încercat și eu înainte. Așa că am învățat să mângălesc niște încercări pe foaie, ca să-i obțin ajutorul. Altfel nu vrea și pace!

În bucătărie era la fel de cald și la fel de curat și de ordonat ca întotdeauna. Îmi plăcea bucătăria mea. Nu era modernă, dar era frumoasă. Mi-am petrecut mult timp acolo, mai ales cu mama, în ultimii doi ani. Și înainte stăteam mult, când eram toți. În bucătărie se simțea un miros de dragoste, parcă încă e și tata aici. De doi ani, mama nu i-a mișcat scrumiera de la locul ei din bucătărie, cu toate că tata nu fuma niciodată acolo. Își lua scrumiera pe balcon sau pe casa scării, dar acum mama i-o tot spală și o lasă la locul ei din bucătărie. În sufragerie nimeni n-a mișcat suportul de ziare pe care și-l făcuse singur. Era o chestie destul de periculoasă, cu două țepușe înalte în care tata înfigea câte un ziar după ce-l citea. Nu aveam voie să mă apropiu sau să alerg pe lângă el, dar trăgeam cu ochiul, pentru că le puneă desfăcute cu ce-i plăcea lui. A rămas acolo ultimul număr din *Deșteptarea*, pe a cărui primă pagină trona poza lui Hagi cu titlul „S-a întors!”. În colț, tata

notase cu pixul, cu scrisul lui mărunț: 1999. Mama a reușit să păstreze atât de bine totul la fel, în toți acești doi ani fără tata.

Îmi e foarte dor de el, iar mama mă încurajează tot timpul să-i scriu, să-i desenez, să așez pe hârtie tot ce simt și ce aș vrea să știe despre mine. Odată, i-am scris și un exercițiu lung și greu, ca să vadă că știu matematică, chiar dacă de fapt am copiat rezolvarea de la finalul manualului. El n-avea cum să știe. Alteori, îi scriam doar o jumătate de pagină, pentru că mama mă puneă să-i spun că m-am purtat urât cu ea, că i-am răspuns obraznic, și încercam să ambalez totul frumos, să găsesc cuvinte prin care să-l fac pe tata să înțeleagă că ea m-a provocat. Asta îmi lua o veșnicie și nu apucam să-i scriu prea mult. Făceam ciorne și după aceea îmi treceam gândurile pe curat. Apoi mama ducea scrisorile la poștă sau le puneă într-un pachet, când îi trimiteam tatei poze și medicamente.

– E foarte bună mâncarea, îmi place mult pizza, i-am spus mamei.

Ea avea în farfurie doar o felie mică de pizza, nu prea îi era foame. Sau poate că nu voia să-și murdărească îmbrăcămintea. Purta deja haine de stradă, pregătită să plece la tata. Își făcuse părul permanent și avea unghiile conturate cu carmin. Era gătită ca pentru o zi de sărbătoare.

După ce am strâns masa împreună cu Elena, mama a început să spele vasele, iar eu am rămas cu ea în bucătărie. Mi s-a părut ciudat că nu mai cântă în timp ce

spală vasele. Înainte obișnuia să fredoneze o melodie populară și eu îi spuneam că ar fi putut oricând să fie cântăreață și să apară la o emisiune la TVR sau pe scenă, la zilele orașului. Ea râdea când îi ziceam asta. Îmi spunea că orice mamă are cea mai frumoasă voce pentru copilul ei, dar că altora s-ar putea să nu le placă la fel de tare. N-avea dreptate. Avea o voce pe care trebuia s-o audă întreaga lume. Atunci când eram neliniștită, îmi cânta „Tricolorul“ sau „Deșteaptă-te, române!“. Erau cântecele mele preferate, mă linișteau. Sau poate că doar vocea ei mă liniștea.

Vocea ei e ceva ce nu vreau să uit vreodată. Și ce rău îmi pare că n-am înregistrat-o niciodată pe casetofon. Ne-am înregistrat pe mine și pe Elena în timp ce cântăm, dar pe ea n-am apucat. Acum e prea târziu. N-am nici casetă, și nici nu mai am timp.

Mama părea puțin nervoasă, mă gândeam privind-o acum, nu cânta, nu râdea, doar se grăbea să spele vasele.

– Ce vrei să-ți aduc când mă întorc? m-a întrebat scoțându-mă din visare.

– Pe tine și pe tata, ca să mergem la Slănic Moldova, să mai încerc apa aia scârboasă și să facem grătar!

– Atât?

– Da, pentru că tata are gume și CD-player.

– Bine! Hai să te schimbi în pijamale.

Am mers împreună în dormitor. A stat cu mine. Nu mai făcuse asta de ceva timp. Ce-i drept, nici eu n-o mai lăsam, dar de data asta chiar îmi doream să stea.

– Știi să te îmbraci foarte bine, ești fetiță mare, o să te descurci! În seara asta o să vină Elena să doarmă cu tine. De acum dormiți împreună.

– Dar nu pot să dorm fără tine, i-am spus cuprinzând-o de mijloc și lipindu-mi urechea de burtica ei drăguță.

Îmi spusese că acolo am crescut eu și Elena și că eu o necăjeam foarte tare, dădeam cu picioarele, nu eram prea cuminte nici în burtică la ea.

– Nici eu nu știu dacă o să pot să dorm fără tine, dar e ca atunci când ai plecat în excursie cu colegii. O să mă întorc repede. Hai să încuiați ușa, că trebuie să plec!

Prima și ultima îmbrățișare

– O să mă întorc repede, nu stau mult, a repetat în timp ce-mi desprindeam mâinile de după gâtul ei.

Avea ochii umezi și buzele îi tremurau. Strângeam cu putere clanța ușii de metal pe care o schimbaserăm recent, cu banii trimiși de tata.

De când am renunțat la ușa de lemn, mi se părea că sunt mult mai în siguranță, că încuietorile mă pot ține la distanță de toate pericolele, că nimic rău din exterior nu poate să mă atingă sau să ajungă la mine. Clanța îmi venea până la ureche, așa că o strângeam și mă reze-mam de ea, în speranța că voi fi la fel de puternică precum materialul din care era făcută. Acum, că mama pleca, ușa rămăsese singurul meu sprijin.

Am privit-o cum coboară treptele cu gențile în mâini, lăsând în urma ei mirosul de mâncare și de dragoste. Știam că se duce departe, că „nu stă mult“, așa cum îmi spusese, dar habar n-aveam cât va dura drumul, și nici cum va fi când se va întoarce.

– Intră în casă, încuie ușa și fii cuminte!

– Da, mamă, te iubesc! Vino repede acasă!

– Vine repede mama! Aveți grijă de voi, să fiți cuminiți! Vă iubesc! s-a mai auzit vocea ei, cu un etaj mai jos.

Am așteptat sprijinită de clanță până când am auzit ușa blocului izbindu-se și zgomotul pantofilor a dispărut. S-a făcut o liniște deplină, iar curentul de pe casa scării m-a înfiorat de frică. M-am grăbit să încui și m-am băgat în pat. Era deja zece seara, nu mai aveam nimic de făcut, totul era pregătit pentru a doua zi, chiar și ghiozdanul, tema la mate era gata, în afara unui exercițiu. Elena era deja sub cearșafuri.

– Știi să cânti? Știi „Tricolorul“? am întrebat-o.

– Nu! Culcă-te, că e târziu și mâine mergi la școală.

A fost prima seară când am dormit doar noi două în apartamentul gol. Începusem deja să număr în gând nopțile pe care urma să le petrec fără mama: poate trei, poate cinci. Mi-a luat ceva timp până să adorm. Încă mă necăjea răspunsul ferm și dur al Elenei. Nu înțelegeam de ce nu poate să-mi cânte puțin, ca să mă liniștesc. Era chiar atât de greu?

T0

A doua zi m-am trezit într-o casă care brusc mi s-a părut rece. Nu mirosea a cafea, nu se auzea radioul, și nici zgomot de oale sau de aspirator. Aerul care îmi inunda plămânii mi se părea străin. Simțeam un miros ușor de mâncare, dar probabil foamea mă făcea să-mi imaginez asta.

– Mama? am vrut să strig, însă când am deschis gura, n-am putut scoate niciun sunet.

Știam că nu-mi va răspunde, dar aș fi vrut ca despărțirea de ieri să fi fost doar un vis. „Mama?” am insistat în gând, ca și cum aș fi vrut să-i transmit strigătul, să-l audă oriunde s-ar afla. Oare unde era acum? Știam că are multe zile de mers până să ajungă la el, să-l salveze.

Știam că tata a avut un mic accident, că e la pat și că persoanele de acolo au încercat să-l îngrijească, dar că nu puteau face asta prea mult timp pentru că aveau, la rândul lor, familii de întreținut. O prietenă de familie o sunase pe mama marți și-i spusese să meargă urgent în Italia.

– Olga, trebuie să vii. Ștefan nu se simte bine deloc, iar noi nu mai putem avea grijă de el. E la pat, nu poate merge singur nici la baie, și familiile noastre au nevoie de noi, nu putem să mai stăm după el, am auzit în timp ce stăteam lipită de gâtul ei.

După aceea, mama ne-a anunțat că joi trebuie să plece.

Și iată-mă într-o zi de vineri fără cea mai bună prietenă, fără Cosânzeana mea. Lipsea cea care se agita dimineața cu pregătirile, nu mai era mirosul ei dulce, lipsea cea care încălzea pereții casei cu zâmbetul ei, cu strungăreața jucăușă și cu ochii în care ghiceam mereu, dintr-o privire, recompensa sau pedeapsa.

Locul de lângă mine era gol.

M-am ridicat și am inspectat casa. Era imaculată. M-am dus la baie, mi-am pus mâinile pe față și m-am uitat la mine în oglindă. Îmi venea să plâng.

„E vineri, mama a plecat și tu trebuie să mergi la școală. I-ai promis că o să fii cuminte!“ îmi tot spuneam.

În cuierul de pe ușa băii i-am zărit capotul pe care îl purtase cu o zi înainte, lăsat parcă intenționat, ca și cum ar fi știut că voi avea nevoie de el. L-am strâns cu grijă în palme și l-am mirosit. Mirosea a mama, a mâncare, a energie. Mi l-am lipit de față și am inspirat cu putere, apoi l-am sărutat. Era încă acolo, lângă mine, dar în același timp atât de departe.

M-am adunat și, după ritualul de dimineață stabilit cu ea în toți anii ăștia, am ieșit din baie. Am văzut-o pe

Elena. Avea o față palidă, dură, pe care n-am putut citi mare lucru.

– Hai, pregătește-te, că întârzii la școală, mi-a ordonat scurt.

– Bine, am zis resemnată.

– Și vezi să nu spui nimic pe la școală despre mama! Știi bine că n-a vrut să afle nimeni că a plecat. Să nu te apuci tu, gură-spartă, să dai din casă. Taci, că se întoarce repede!

Mama nu s-ar fi comportat niciodată așa cu mine. Mama m-ar fi luat în brațe. Oare Elena nu putea să fie, măcar pentru câteva clipe, la fel de caldă ca mama?

– Mergi și tu la liceu? La ce oră te întorci? am întrebat-o.

– Nu știu, am ore după-amiaza. Probabil ajung diseară. A lăsat mama mâncare, mănânci și mai vedem.

Aha, lăsase mâncare. Poate exact pentru cât timp urma să lipsească. „Nu poate fi atât de grav, se întoarce repede“, mi-am spus. O oală de ciorbă ține cam trei, patru zile dacă o mai fierbi puțin, așa cum văzusem că făcea tata. Tatei nu-i plăcea să aruncăm mâncarea, i se părea o risipă și o lipsă de respect față de timpul mamei, așa că mânca tot, uneori la limita gustului decent.

„Deci o să lipsească trei zile. Nu mai mult. E plecată într-o excursie, cum am mai plecat și eu. O să mă descurc!“

În timp ce mă pregăteam, am observat că hainele erau atât de bine aranjate, încât mi s-a părut că o mână invizibilă mi le aduce aproape. M-am încălțat și i-am

văzut sandalele de primăvară pe raftul de la ușă. Erau acolo, deci clar avea să se întoarcă repede. Mi-am pus ghiozdanul, am încuiat ușa, am trecut cheia legată cu sfoară pe sub uniformă și am plecat.

Când am ieșit din bloc, pe stradă totul părea normal. Până la școală făceam câteva minute pe jos: zece, dacă nu mă grăbeam, și cinci, dacă alergam.

Locuiam în cartierul URA, din Bacău, pe o stradă mică, unde totul era aproape. În drum, treceam pe lângă magazine și prin fața bisericii, unde mă opream să mă rog când aveam un test greu. Îmi plăcea numele cartierului, parcă zicea mereu URA, URAAA. Chiar dacă tata mi-a spus că nu vine de la strigătul de bucurie, ci de la Uzina de Reparații Avioane. Aici primise apartament cu două camere de la Întreprinderea de Avioane. Alții, care aveau mai mulți copii, primeau apartamente cu mai multe camere, dar părinții mei o aveau doar pe Elena atunci. Înainte de Revoluție, sau ce-o fi fost ce s-a întâmplat cu doi ani înainte să mă nasc eu, cartierul era pentru muncitorii de la fabrică, tata îmi povestea tot timpul cât de mândru fusese să lucreze acolo. Îmi plăcea mult strada pe care locuiam. Mă puteam juca în voie cu prietenii mei „Rațele și vânătorii“ sau „Țară, țară, vrem ostași“, fără să fim deranjați de mașini multe, așa cum se întâmpla pe străzile mai mari.

În timp ce mergeam spre școală, mă măcina întrebarea dacă mai sunt și alții în situația mea, dacă vreun coleg ascunde același secret. Știam copii cu tați plecați,

dar încă nu auzisem de nicio mamă. Simțeam o greutate în piept.

Nu știam să mint nici când făceam vreo prostie, dar acum trebuia să mint pentru mama. Mi-am făcut cruce în fața bisericii și am șoptit: „Doamne, iartă-mă că mint și ajută-mă azi!“

Prima zi

Când am intrat în clasă, nimic nu părea altfel, dar eu nu mă mai simțeam aceeași, îmi venea să mă ascund sau să fug de acolo, nu știu de ce. Chiar dacă nimeni nu știa nimic despre ce se întâmplase la mine acasă, starea mea era complet schimbată.

La primele ore, am încercat să ridic mâna la fiecare întrebare, să răspund și să mă țin de treabă, urmăream să încasez un zece în catalog, ca să mă liniștesc, să nu mă mai simt rușinată și să-mi demonstrez cumva că nu s-a întâmplat nimic.

După care a venit ora de matematică, unde, cu toate că profa era foarte finuță și simpatică, era și foarte dură și rea la note. Trântea câte un patru fără să-i pese că unii primeau bătaie acasă pentru asta sau erau pedepsiți cu săptămânile să nu iasă afară la joacă. Pe mine nu mă băteau din cauza notelor, dar mai luam câte o palmă când ascundeam vreo prostie sau mă luam în gură cu mama. Mama era singura care nu-mi refuza nimic, sau îmi refuza doar ce nu-mi folosea, cum ar fi oja pe

unghiile mele mici, de copil, așa îmi spunea mereu. Și, dacă primeam o notă mai mică, îmi interzicea să ies afară, îmi confisca uneori mingea și mă ținea cu orele în picioare să mă asculte la lecții. Puteam să stau și într-o unghie pe-o ață, că tot nu puteam să transform un „nu“ într-un „da“, ceea ce mă enerva la culme. Uneori începeam să plâng și să urlu, chiar dacă știam că o să primesc o urecheală. Toți părinții făceau asta.

Cu gândul departe, îmi imaginam că poate mama făcuse un scenariu din plecarea ei și acum era pe urmele mele, ca un detectiv. Aveam impresia că e în clasă, lângă mine, sau că are abilități speciale cu ajutorul cărora mă vede, ori poate că s-a ascuns și acum mă pândește pe geam.

– Maria, în picioare, vino să rezolvi exercițiul, să ne spui care sunt baza și exponentul.

Larisa mi-a dat un ghionț și mi-a șoptit: „Vezi că pe tine te strigă.“

M-am trezit din visare și am înțeles că pe mine pusese ochii profa.

– Da? Nu... poftim? m-am ridicat buimacă în picioare.

– Stai jos, ai patru! Mircea, treci la tablă, că domnișoara Maria visează astăzi, e cu capul în nori.

Ochii mi s-au bulbucat și am căzut pe scaun ca picată din cer. Eram pregătită să iau o notă bună ca să mai scap de greutatea din piept și, în schimb, se întâmplase asta. Am simțit în ceafă câteva râsete înfundate, de răzbunare. Era prima notă proastă din viața mea. În cele din urmă, mitul točilarei fusese distrus.

– Dar, doamna, știu să rezolv exercițiul.

Mă apucase brusc disperarea și trebuia să le demonstrez tuturor că nu au de ce să râdă de mine.

– Ești și obraznică. N-am ce să discut. Ți-am pus deja nota în catalog.

Știam să rezolv, știam că știu, dar în acel moment, în imaginația mea, fusesem cu mama. Ce-o apucase pe profă? Niciodată nu mai fusese atât de dură cu mine. Știa că depun mai mult efort la matematică decât la oricare altă materie. Știa că muncesc pe brânci și chiar avusese momente când mă iertase de o notă rea și-mi dăduse a doua șansă. De ce nu mai fusese dispusă tocmai atunci să vadă că pot? Îmi venea să plâng. Toată apăsarea din piept îmi urcase ca un nod în gât. Simțeam că mă sufoc.

Nu din cauza notei. Nu asta simțeam atunci. Nu luptam în general pentru note, chiar dacă îmi plăcea să iau zece pentru că asta îmi valida ce știu. Întâmplarea însă mi se părea o nedreptate. Nu înțelegeam de ce trăsesese o concluzie fără să mă lase să mă apăr. Știam de nota patru din discuțiile cu tata, dar n-o mai luasem până atunci.

– Tata, tu ai luat vreodată vreo notă proastă? îl întrebam la un moment dat, când făceam un drum cu Dacia noastră 1310.

– Ei, nu numai una. Se mai întâmplă.

– Păi, cum ai ajuns inginer și profesor dacă ai luat patru?

– Dar tu crezi că doar notele contează în viață, Maria? Contează ce fel de om ești, în ce crezi, dacă știi

să te ții de cuvânt când spui c-o să faci curățenie la tine în cameră sau când promiți că stai afară până la șase, contează să-ți placă ce înveți mai mult decât notele.

– Dar tu când ai fost profesor ai pus vreodată un patru?

– Am pus, dar rar. N-are rost să pui patru fără să te gândești serios la asta. Poate copilul are o zi proastă, poate că a fost o clipă de neatenție. Trebuie să te gândești și la copilul ăla. O notă de patru îi poate strica media și poate că pur și simplu nu-i place istoria sau geografia. N-avea rost să-i bat la cap cu materiile mele, mai ales pe cei cărora le plăcea româna sau matematica mai mult.

– Aha, deci s-ar putea să iau și eu patru.

– La școală se pun toate notele, de la unu la zece. Trebuie să fii pregătită, s-ar putea să le iei pe toate.

M-a rănit mai ales faptul că prietenele mele s-au bucurat că am luat patru la matematică. Eram sigură că și restul colegilor îmi simțiseră prima fisură și că aveau de gând să profite de moment ca să mă pună jos. După ora de matematică, zburdau bucuroși și păreau chiar mai prietenoși cu mine. Dădeau impresia că vor să mă scoată din pasa proastă în care, în mintea lor, căzusem.

N-am reacționat în niciun fel. N-am schițat nemulțumire, dar nici n-am fost prietenoasă. Eram pregătită să-mi îndrept greșeala și să n-o mai las să se repete.

Am plecat de la școală hotărâtă să-i spun mamei despre nota proastă imediat ce intru pe ușă, n-aveam de

gând s-o ascund. Era scrisă cu roșu în carnet. Mă pregătisem pentru dezvăluire ca pentru o vizită la doctor, cu multe emoții. Dar apoi mi-am dat seama că mama nu mai e acasă.

Sentimentul de vină s-a atenuat pe măsură ce coboram treptele școlii. Am început chiar să simt un soi de eliberare. Ce bine – mama nu mai era acasă, nu trebuia să-i spun de nota proastă și n-avea să mă pună să învăț tot weekendul la matematică.

În drum spre casă, m-am oprit să-mi iau un suc la dozator. Costa 10000 de lei. Era de căpșuni și-mi lăsa mustați colorate. Făceam asta de multe ori după școală, cu toate că mama nu era de acord. Magazinul cu dozator era vizavi de biserică și, în timp ce savuram sucul, mă rugam în gând: „Iartă-mă, Doamne, știu că nu e bine să minți. Dar trebuie să ascund nota asta. Până vine mama acasă, o s-o îndrept și o să învăț. Îți promit, iartă-mă!“

Am ajuns acasă foarte obosită. Aveam capul greu de atâtea secrete care începuseră să umple colțul din minte unde stau minciunile. Intrasem într-un soi de panică. Am mâncat ce-mi pregătise mama, dar rece, neîncălzit, ca să-mi liniștesc sângele care clocotea din cauza minciunilor. Am dat peste o hârtie scrisă de mâna ei și prinsă în calendarul din bucătărie: apometre, gaz, lumină, întreținere, telefon. Probabil își lăsase lista cu lucruri de care să se ocupe când se întoarce.

Și chiar atunci a sunat telefonul fix. M-am grăbit să răspund.

– Alo! Bună ziua, am spus, neștiind cine poate fi.

– Alo, ce faci, Maria? Sunt mama.

M-am blocat preț de o clipă. Telefonul era așezat pe o măsuță din hol, în fața unei oglinzi, și atunci am văzut-o în reflexie.

– Ah, mama, ce mă bucur să te aud! Cum e în Italia? E frumos? Mi-e dor de tine!

Simțeam deja cum gâtul mi se închide, cum vine valul de lacrimi, și nu m-am putut abține, am început să plâng. Ochii și-au văzut de treabă, dar am reușit să-mi dreg vocea.

– Da, sunt bine, mi-e foarte dor de voi. Ai fost la școală? Ai mâncat? Să te îmbraci, să ai grijă de tine, mai vorbește cu Elena dacă nu te descurci.

– Dar tata ce face, e bine?

– Da, da, suntem bine, suntem pe drum spre casă, mai avem puțin și ajungem în Bacău.

– Chiar? Ce mă bucur! Dar știi, trebuie să-ți spun, azi am luat un patru la matematică.

– Nu-i nimic, vin acasă și vedem ce facem, stai liniștită.

Am rămas șocată: mama îmi spusese că e în regulă că am luat un patru.

– Hei, trezește-te, altfel n-o să mai poți dormi la noapte, e șase seara, mi-a zis Elena. Nici nu te-ai schimbat de hainele de la școală și nici masa n-ai strâns-o. Și de ce ai luat capotul mamei cu tine în pat? Pune-l la loc.

Când am deschis ochii, mi-am dat seama că fusese doar un vis. Mama nu sunase. Nu știam nimic de ea. Și încă păstram nota patru secretă.

Trei zile

Primul apel a venit abia duminică la prânz. Nu ieșisem nicio clipă din casă la sfârșitul acela de săptămână, tot păzind telefonul. Mă enerva că tot sunau mătușa, mamaia, o colegă de la școală, și pe toate le expediam rapid, ca să nu țină linia ocupată în caz că ne căuta mama.

– Alo, a răspuns Elena. E bine, da, da, e totul în ordine, hai că ți-o dau acum pe Maria, că tot sare pe aici pe lângă mine. Nu știi ce vrea.

– Alo, alo, mama, mama, ce faci? Mi-e dor de tine. Veniți acasă? Hai, când te întorci?

– Măriuța lu' mama, am ajuns, suntem bine, n-o să pot să vin chiar acum, mai stau puțin, tu să mergi la școală, să fii cuminte și să nu faceți gălăgie, vă rog mult, să nu vă audă vecinii și la școală să nu spui nimic. Să fiți copii cuminți și buni, așa cum vă știu eu. N-o să putem vorbi mult, sunt la o cabină telefonică și n-am decât un euro. Să fii cuminte, Maria, o să vină mama repede acasă! Să mi-o dai pe Elena să mai vorbesc cu ea.

– Bine, mama! O să fiu cuminte! Pa!

Și i-am dat telefonul surorii mele, iar eu am plecat în dormitor.

Dacă aș fi fost sinceră, aș fi urlat la telefon. Nu, mama, nu mi-e bine, e frig în pat fără tine, diminețile par apusuri, iar casa e rece, mama, nici soarele n-o mai încălzește așa cum o făceai tu. Și, ca să-ți spun ce-am făcut, dacă chiar vrei să știi, am luat patru la matematică, mama. Nici nu știu cum o să dreg situația pentru o medie cât de cât. De fapt, mama, vino acasă, pentru că habar n-am ce fac sau ce trebuie să fac. Elena n-a vorbit cu mine aproape deloc de când ai plecat. Îmi dă doar comenzi și mă enervează, nu poate să-mi spună ea mie ce să fac. Mama, nu mi-e bine!

Asta i-aș fi spus, dacă vocea ei ușor tremurândă nu m-ar fi oprit să-i spun adevărul. M-am trântit în pat și i-am spus în gând: „Iartă-mă, mama, te-am mințit! Iartă-mă!“

Inspirată de propria poveste a autoarei, *Prima și ultima îmbrățișare* o învață pe Maria prea devreme ce înseamnă dorul, absența și maturizarea forțată. Într-un apartament din Bacăul anilor 2000, tatăl pleacă la muncă în străinătate, iar mama îl urmează curând, lăsând în țară două fete care încearcă să țină ascuns adevărul și să păstreze intactă iluzia unei familii încă întregi.

Cu o voce sinceră, caldă și tulburătoare, această carte surprinde lumea nevăzută a micuților rămași acasă, între promisiuni, scrisori, telefoane rare și speranța unei întoarceri rapide. O poveste despre diaspora văzută prin ochii unui copil, despre fragilitate, iubire și schimbările tăcute care apar atunci când absența devine parte din viața de zi cu zi.

Am cunoscut-o pe Cătălina și este o persoană sensibilă și pasionată de România, de rădăcinile și de valorile care ne țin mereu uniți, indiferent unde ne duc pașii în lume. Oriunde am fost în lumea asta, acasă pentru mine este tot timpul în România. Felicitări pentru această carte emoționantă și mult succes!

GHEORGHE HAGI

curtea veche
publishing

Carte citită de

VOREBITORINCII

curteaveche.ro

ISBN 978-606-44-2306-1

9 786064 423061